ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1955

Vyhlásené: 29.04.1955 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

20

Vládne nariadenie

z 22. marca 1955

o konaní vo veciach správnych (správny poriadok)

Vláda Československej republiky nariaďuje podľa § 33 ods. 1 a 3 zákona č. 13/1954 Zb., o národných výboroch:

Prvá časť
ZÁSADY KONANIA

Oddiel 1
Úvodné ustanovenia

§ 1
Účel nariadenia

Účelom tohto nariadenia je upraviť konanie vo veciach správnych, aby umožňovalo čo najdokonalejšie plniť úlohy ľudovodemokratickej štátnej správy, aby prispievalo k ochrane všeobecných záujmov i práv a oprávnených záujmov pracujúcich a socialistických organizácií, aby napomáhalo upevnenie socialistickej zákonnosti a štátnej disciplíny a aby vychovávalo na uvedomelú disciplínu.

§ 2
Rozsah platnosti

(1) Podľa tohto nariadenia sa postupuje v konaní, v ktorom rozhodujú o právach alebo povinnostiach účastníkov konania výkonné orgány národných výborov alebo iné orgány štátnej správy (ďalej len „správne orgány“). Pokiaľ však osobitné predpisy upravujú konanie vo veciach správnych odchylne, postupuje sa podľa nich.

(2) Toto nariadenie sa nevzťahuje na trestné konanie správne.

Oddiel 2
Základné pravidlá konania

§ 3

(1) Správne orgány využívajú konanie na prehlbovanie svojho spojenia s ľudom a na posilňovanie dôvery pracujúcich v ľudovodemokratický štátny aparát. V konaní postupujú v tesnej súčinnosti s pracujúcimi, podporujú ich iniciatívu a opierajú sa o ich pomoc a podnety.

(2) Správne orgány sa zaoberajú každou vecou svedomite, zodpovedne a bez akéhokoľvek byrokratického, povrchného alebo povýšeneckého postoja. Vybavujú ju s vedomím, že ich hlavnou úlohou je slúžiť pracujúcim, starať sa o ich potreby a starať sa všestranne o ich blaho.

§ 4

Správne orgány vychovávajú v konaní pracujúcich na to, aby dobrovoľne plnili svoje povinnosti v záujme celku, vysvetľujú význam svojich opatrení a mobilizujú na aktívnu účasť na ich uskutočnení.

§ 5

(1) Správne orgány začínajú konanie na návrh alebo z vlastného podnetu. Z vlastného podnetu začínajú konanie, ak to vyžaduje všeobecný záujem alebo ochrana práv a oprávnených záujmov pracujúcich a socialistických organizácií.

(2) Pri konaní postupujú správne orgány v súlade so zákonmi a ostatnými predpismi, s potrebami a záujmami pracujúceho ľudu a zabezpečujú práva a oprávnené záujmy pracujúcich a socialistických organizácií. Konanie prispôsobujú v rámci predpisov okolnostiam prípadu, aby splnilo svoj účel čo najdokonalejšie a aby prebiehalo čo najrýchlejšie, najjednoduchšie a najhospodárnejšie a bez zbytočného zaťažovania pracujúcich.

(3) Správne orgány urobia vhodné opatrenia, aby sa v konaní neporušilo štátne, hospodárske alebo služobné tajomstvo.

§ 6

Správne orgány sústavne preverujú, či spôsob konania zodpovedá týmto základným pravidlám a či vedie k upevneniu poriadku v ich činnosti. Zistené závady dôsledne odstraňujú.

Druhá časť
PRIEBEH KONANIA

Oddiel 1
Všeobecné ustanovenia

§ 7
Účastníci konania

(1) Správny orgán dbá na to, aby účastníci konania boli jeho činnými spolupracovníkmi. Stará sa všestranne o to, aby účastníci neutrpeli v konaní ujmu pre nedostatok znalostí predpisov a poskytuje im potrebné poučenie a pomoc.

(2) Účastníkom musí dať vždy príležitosť, aby mohli v konaní uplatniť svoje stanovisko a účinne obhájiť svoje práva a oprávnené záujmy.

§ 8
Zastupovanie

(1) Účastníka, ktorý nemôže konať samostatne, zastupuje jeho zákonný zástupca; ak nemá účastník zákonného zástupcu, ustanoví mu správny orgán opatrovníka, ak je to potrebné na hájenie jeho záujmov v konaní. Taktiež ustanoví správny orgán opatrovníka účastníkovi konania, ktorého pobyt nie je známy a ktorý si neustanovil splnomocnenca.

(2) Účastníci konania, ich zákonní zástupcovia a opatrovníci môžu sa dať zastupovať splnomocnencom.

§ 9
Pôsobnosť

(1) Výkonné orgány národných výborov vykonávajú pôsobnosť vo všetkých odboroch štátnej správy, kde nie sú podľa osobitných predpisov kompetentné iné orgány.

(2) Ak nie je ustanovené inak, sú v prvej stolici kompetentné odbory, prípadne obdobné výkonné orgány okresných národných výborov.

§ 10
Príslušnosť

(1) Príslušnosť sa spravuje zásadne bydliskom účastníka konania. Vo veciach, kde ide o nejakú činnosť, spravuje sa miestom tejto činnosti, a vo veciach, týkajúcich sa nehnuteľnosti, polohou tejto nehnuteľnosti.

(2) Ak nemožno príslušnosť takto určiť alebo ak je nebezpečie v omeškaní, vykoná konanie ten správny orgán, u ktorého bol daný naň podnet. Ak je niekoľko správnych orgánov príslušných, vykoná konanie ten, ktorý ho prvý začal.

(3) V pochybnostiach určuje príslušnosť nadriadený správny orgán. Nadriadený správny orgán môže, ak je to účelné, tiež určiť, že konanie alebo jeho časť vykoná miesto príslušného správneho orgánu iný správny orgán; na to môže však určiť iba správny orgán kompetentný a toho istého stupňa, ako bol orgán pôvodne kompetentný.

§ 11
Predpojatosť

(1) Konanie nemôže vykonávať ten, u ktorého pre pomer k prejednávanej veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno pochybovať o jeho nepredpojatosti. V odvolacom konaní (oddiel 5), pri preskúmavaní rozhodnutia mimo odvolacieho konania (oddiel 6) a v konaní o proteste generálneho prokurátora (oddiel 7) je vylúčený aj ten, kto sa zúčastnil rozhodovania v nižšej stolici.

(2) Ak namietne účastník konania predpojatosť alebo ak ju zistí predpojatý sám, oznámi to bez meškania svojmu bezprostrednému predstavenému, ktorý zariadi, ak sú dané dôvody predpojatosti, aby konanie bolo vykonané pracovníkom nepredpojatým. Ak je predpojatý vedúci odboru alebo obdobného výkonného orgánu národného výboru, urobí potrebné opatrenie rada. Ak je predpojatý celý správny orgán, urobí potrebné opatrenie správny orgán nadriadený.

(3) Ak je nebezpečie v omeškaní, vykoná predpojatý neodkladné úkony v konaní sám, pokiaľ sa nemôže potrebné opatrenie ihneď zariadiť.

§ 12
Podanie

(1) Podanie možno urobiť akýmkoľvek spôsobom, pokiaľ je spoľahlivo zjavné, kto podanie robí, o akú vec ide, prípadne čo sa navrhuje. Ak sa v podaní uplatňuje nárok, majú sa v ňom uviesť aj skutočnosti, ktoré ho odôvodňujú, a podľa možnosti majú sa pripojiť alebo navrhnúť potrebné dôkazy.

(2) Ak žiada o to účastník konania, spíše s ním správny orgán podanie, ak patrí do jeho pôsobnosti. Pritom je povinný dať účastníkovi potrebné poučenie a dbať, aby podanie obsahovalo všetko, čo je potrebné na riadne uplatnenie záujmov účastníka. Podanie, ktoré má povahu sťažnosti, oznámenia alebo podnetu pracujúcich, spíše výkonný orgán národného výboru na žiadosť podateľa bez ohľadu na svoju pôsobnosť a príslušnosť.

(3) Ak bolo podanie urobené u správneho orgánu nekompetentného, postúpi ho tento orgán bez meškania orgánu kompetentnému.

§ 13
Trovy konania

(1) Trovy konania vzniknuté správnemu orgánu sa uhradzujú z rozpočtu tohto orgánu. Trovy, ktoré v konaní vzniknú účastníkovi konania, znáša účastník sám.

(2) Správny orgán môže však uložiť účastníkovi, aby nahradil tie trovy konania, ktoré vznikli správnemu orgánu zavinením účastníka, najmä jeho svojvoľným návrhom alebo úmyselným preťahovaním konania. Správny orgán môže účastníkovi tiež uložiť, aby nahradil ostatným účastníkom konania trovy, ktoré im vznikli jeho zavinením.

(3) Správny orgán nahradí svedkovi nutné hotové výdavky a zárobok, ktorý mu preukázateľne ušiel. Nárok svedka zaniká, ak ho neuplatnil najneskoršie do 3 dní po svojom výsluchu.

(4) Správny orgán nahradí znalcovi nutné hotové výdavky. Poskytne mu tiež primeranú odmenu za prácu spojenú s podaním posudku, pokiaľ táto práca nepatrí k povinnostiam znalca vyplývajúcim z jeho pracovného pomeru.

§ 14
Zabezpečenie priebehu a účelu konania

(1) Správny orgán je oprávnený predvolať osoby, ktorých osobná prítomnosť pri prejednávaní veci je nutná, a to i keď tieto osoby bývajú mimo obvodu jeho pôsobnosti. Pri predvolaní musí správny orgán vychádzať pracujúcim v ústrety tak, aby ich zbytočne nezaťažoval.

(2) Osobám, ktoré úmyselne maria alebo rušia riadny priebeh konania, môže správny orgán v prípadoch, v ktorých nemožno urobiť nápravu inak, uložiť po predchádzajúcom upozornení poriadkovú pokutu až do výšky 100 Kčs.

(3) Správny orgán môže ešte pred skončením konania urobiť v rozsahu nevyhnutne potrebnom opatrenia, ktoré sú potrebné na zabezpečenie účelu konania, a to:

1. uložiť účastníkom konania, aby niečo vykonali, niečoho sa zdržali alebo niečo trpeli;
2. nariadiť zexekvovanie alebo iné zabezpečenie vecí,
   a) ktoré majú byť vyhlásené za prepadnuté alebo majú byť zničené alebo urobené nepotrebnými alebo
   b) ktoré sú potrebné na vykonanie dôkazov.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 je prípustné samostatné odvolanie.

Lehoty

§ 15
Určenie lehoty

Ak nie je lehota na vykonanie úkonov v konaní určená právnym predpisom, určí primeranú lehotu správny orgán. Správny orgán môže lehotu, ktorú sám určil, z dôležitých dôvodov predĺžiť.

§ 16
Počítanie lehoty

(1) Ak je lehota určená počtom dní, nepočíta sa do nej deň, keď sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty.

(2) Lehoty určené počtom týždňov alebo mesiacov sa končia uplynutím toho dňa posledného týždňa alebo mesiaca, ktorý so svojím pomenovaním alebo číselným označením sa zhoduje s dňom, keď sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak niet takého dňa v poslednom mesiaci, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

(3) Ak pripadne koniec lehoty na deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledovný pracovný deň.

(4) Lehota je zachovaná ak bolo podanie pred jej uplynutím urobené u správneho orgánu, u ktorého sa má podať, u nadriadeného správneho orgánu alebo na miestnom národnom výbore miesta bydliska, pobytu alebo pracoviska toho, kto podanie robí. Lehota je tiež zachovaná, ak bolo podanie adresované niektorému z týchto správnych orgánov odovzdané pred jej uplynutím na poštovú dopravu. O tom, kedy je zachovaná lehota na odvolanie, platia ustanovenia § 28.

(5) V pochybnostiach sa považuje lehota za zachovanú, pokiaľ sa nepreukáže opak.

§ 17
Navrátenie lehoty

(1) Ak zmešká niekto z ospravedlniteľného dôvodu lehotu na vykonanie nejakého úkonu v konaní, povolí mu správny orgán, u ktorého mal byť úkon urobený, navrátenie lehoty, ak o to požiada do 15 dní odo dňa, keď prekážka odpadla, a ak urobí v tej istej lehote zmeškaný úkon.

(2) Žiadosť o navrátenie lehoty má odkladný účinok vtedy, keby ho bol mal zmeškaný úkon.

(3) Povolením navrátenia zmeškanej lehoty je lehota zachovaná.

Oddiel 2
Zistenie podkladu pre rozhodovanie

§ 18
Podklad rozhodnutia

(1) Správny orgán je povinný dbať, aby skutočnosti, ktoré sú podkladom rozhodnutia, boli zistené čo najpresnejšie a najúplnejšie. Z tohto hľadiska a v súlade so základnými pravidlami konania určuje správny orgán tiež, ako má byť skutkový podklad rozhodnutia zistený, najmä, či sa má konať ústne pojednávanie a ktoré dôkazy majú sa vykonať.

(2) Správny orgán musí dať účastníkom konania príležitosť, aby sa mohli pred vydaním rozhodnutia vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

§ 19
Nazeranie do spisov

(1) Účastníci konania a ich zástupcovia majú právo nazerať do spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní (poradných zápisníc) a zhotoviť si z nich odpisy. Iným osobám môže správny orgán dovoliť nazrieť do spisov, pokiaľ osvedčia, že znalosť obsahu spisu potrebujú na hájenie svojich práv a oprávnených záujmov.

(2) Správny orgán je povinný urobiť opatrenie, aby nazretím do spisov sa neporušilo štátne, hospodárske alebo služobné tajomstvo. Zachovanie služobného tajomstva nie je však dôvodom pre to, aby boli vylúčené z nazretia časti spisu, obsahujúce zistenie okolností, ktoré sú alebo môžu byť podkladom rozhodnutia.

§ 20
Dokazovanie

(1) Správny orgán použije ako dôkaz také dôkazné prostriedky, ktoré sa hodia na zistenie stavu veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, listiny alebo ohliadku.

(2) Účastníci konania majú navrhnúť dôkazné prostriedky, ktoré majú dokázať pravdivosť ich tvrdení. Správny orgán je však povinný vykonať všetky dôkazy, ktoré môžu prispieť k úplnému objasneniu veci, i keď ich nenavrhol žiaden účastník.

(3) Ak sa vykonáva dôkaz miestnou ohliadkou alebo ohliadkou veci, je vlastník (držiteľ, správca) povinný trpieť ohliadku, dovoliť za tým účelom nevyhnutný prístup na pozemok alebo do miestnosti, prípadne predložiť predmet ohliadky. Osobe, ktorá má listinu potrebnú na dôkaz, môže správny orgán uložiť jej predloženie.

(4) Dôkaznú moc jednotlivých dôkazných prostriedkov hodnotí správny orgán prihliadajúc na všetky okolnosti prípadu.

§ 21
Čestné vyhlásenie

(1) Správny orgán môže pripustiť na miesto dôkazu čestné vyhlásenie účastníka konania.

(2) Čestné vyhlásenie sa nemôže pripustiť, ak je na zistení určitej skutočnosti osobitný všeobecný záujem alebo, keď by sa tým porušila v konaní, v ktorom vystupuje niekoľko účastníkov, rovnosť medzi nimi. Čestným vyhlásením nemôže sa nahradiť znalecký posudok.

(3) Preukaznú moc čestného vyhlásenia zhodnotí správny orgán s prihliadnutím k výsledkom celého konania. Ak nie je obsah čestného vyhlásenia v súlade s výsledkami konania, môže správny orgán tiež nariadiť vykonanie dôkazu, na miesto ktorého pripustil čestné vyhlásenie.

Oddiel 3
Pokonávka

§ 22

Ak je predmet konania sporný medzi účastníkmi konania a ak to nevylučuje povaha veci, môžu účastníci uzavrieť pokonávku so schválením správneho orgánu, do pôsobnosti ktorého predmet patrí. O uzavretie pokonávky, ktorú možno z hľadiska všeobecného záujmu schváliť, má sa správny orgán vždy pokúsiť.

Oddiel 4
Rozhodnutie

§ 23
Podmienky

Rozhodnutie vydáva kompetentný správny orgán po predpísanom konaní, najmä po spoľahlivom zistení stavu veci (§ 18). Rozhodnutie musí zodpovedať zákonom a ostatným predpisom i výsledkom konania, aby sa ním čo najlepšie zabezpečilo splnenie účelu sledovaného zákonom i ochrana práv a oprávnených záujmov pracujúcich a socialistických organizácií.

§ 24
Lehota pre rozhodnutie

(1) V jednoduchých veciach, najmä ak ide o rozhodnutie vydávané len na podklade dokladov predložených účastníkom konania, rozhodne správny orgán bezodkladne po podaní návrhu. Bezodkladne vydáva správny orgán tiež osvedčenie o skutočnostiach, ktoré sú mu známe.

(2) V ostatných prípadoch treba spravidla rozhodnúť do 15 dní. Ak nemožno v tejto lehote vo veci rozhodnúť pre osobitnú zložitosť veci alebo z iných dôležitých dôvodov, upovedomí o tom správny orgán účastníkov s uvedením dôvodov a oznámi im lehotu, v ktorej o návrhu rozhodne.

§ 25
Náležitosti rozhodnutia

(1) Rozhodnutie obsahuje odôvodnenie, výrok a poučenie o odvolaní. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa vyhovuje v rozhodnutí účastníkom konania v plnom rozsahu a ak niet námietok iného účastníka.

(2) Z odôvodnenia musí byť jasne zjavné, na akom podklade sa rozhodnutie vydalo a aké úvahy rozhodovali pri hodnotení dôkazov. Odôvodnenie musí byť presvedčivé, aby z neho bola zjavná správnosť rozhodnutia a aby upevňovalo dôveru pracujúcich v ľudovodemokratický štátny aparát a vychovávalo ich k dobrovoľnému a disciplinovanému plneniu ich povinností.

(3) Výrok má úplne vybaviť prejednávanú vec a všetky návrhy účastníkov konania. Správny orgán môže, ak je to účelné, rozhodnúť o niektorej časti predmetu konania osobitne. Ak sa ukladá v rozhodnutí povinnosť na nejaké plnenie, určí preň správny orgán primeranú lehotu.

(4) Poučenie o odvolaní má obsahovať údaj, či je rozhodnutie konečné, či možno sa proti nemu odvolať, do akej lehoty a u ktorého správneho orgánu. Ak chýba v rozhodnutí poučenie o odvolaní alebo ak je neúplné, môže účastník konania žiadať do 15 dní odo dňa, keď mu bolo rozhodnutie oznámené (§ 26), aby sa doplnilo. Lehota na odvolanie začína v takom prípade plynúť odo dňa, keď bolo účastníkovi oznámené úplné poučenie. Ak sa dalo poučenie nesprávne a účastník podal preto odvolanie po lehote, považuje sa odvolanie za podané včas.

§ 26
Oznámenie rozhodnutia

Rozhodnutie je oznámené doručením jeho písomného vyhotovenia účastníkovi konania; ak však bolo vyhlásené ústne v prítomnosti účastníkov konania, je oznámené už týmto ústnym vyhlásením. Účastník konania môže i v takom prípade do 3 dní žiadať, aby sa mu doručilo písomné vyhotovenie rozhodnutia; takémuto účastníkovi je rozhodnutie oznámené až dňom, keď sa mu doručilo jeho písomné vyhotovenie.

Oddiel 5
Odvolacie konanie

§ 27
Prípustnosť odvolania

(1) Ak nie je inak ustanovené, je účastník konania oprávnený podať proti rozhodnutiu odvolanie. Nemožno sa však odvolať:

a) proti rozhodnutiu ústredného úradu,

b) proti rozhodnutiu o odvolaní vydanému odvolacím orgánom (§ 31).

(2) Proti rozhodnutiu vydanému za konania možno sa brániť - ak nie je výslovne pripustené odvolanie samostatné - až v odvolaní, ktoré bolo podané proti záverečnému rozhodnutiu.

§ 28
Lehota na odvolanie

(1) Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia (§ 26) u správneho orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

(2) Lehota na odvolanie je zachovaná i vtedy, ak bolo odvolanie pred jej uplynutím podané priamo u odvolacieho orgánu alebo na miestnom národnom výbore miesta bydliska, pobytu alebo pracoviska odvolateľa. Taktiež je lehota zachovaná ak bolo odvolanie pred jej uplynutím odovzdané na poštovú dopravu a adresované správnemu orgánu, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie, alebo odvolaciemu orgánu.

§ 29
Odkladný účinok

(1) Odvolanie podané včas oprávneným účastníkom konania má odkladný účinok.

(2) Správny orgán môže odkladný účinok odvolania vylúčiť, ak je pre naliehavý všeobecný záujem okamžitý výkon rozhodnutia nevyhnutný alebo ak je nebezpečie, že odkladom výkonu utrpí iný účastník konania, prípadne iná osoba, nenahraditeľnú ujmu. Proti rozhodnutiu, ktorým sa vylučuje odkladný účinok odvolania, sa nemožno odvolať.

§ 30
Náležitosti odvolania

Odvolanie možno podať písomne alebo ústne. Treba ho odôvodniť a podľa možnosti k nemu pripojiť alebo v ňom navrhnúť potrebné dôkazy; správny orgán však prejedná odvolanie i vtedy, ak nie sú tieto náležitosti splnené.

§ 31
Odvolací orgán

(1) O odvolaní rozhoduje nadriadený správny orgán.

(2) O odvolaní proti rozhodnutiu odboru alebo obdobného výkonného orgánu národného výboru rozhoduje odbor, prípadne obdobný výkonný orgán národného výboru bezprostredne vyššieho stupňa; ak ide o odvolanie proti rozhodnutiu odboru alebo obdobného výkonného orgánu krajského národného výboru, rozhoduje o ňom kompetentný ústredný úrad. O odvolaní proti

rozhodnutiu rady miestneho národného výboru, u ktorého nie sú zriadené odbory, rozhoduje odbor, prípadne obdobný výkonný orgán okresného národného výboru s vedomím svojej rady.

Konanie o odvolaní

§ 32

Správny orgán, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie, môže sám vyhovieť odvolaniu, ak sa netýka napadnuté rozhodnutie nikoho iného než odvolateľa. Proti takému rozhodnutiu o odvolaní možno sa ďalej odvolať.

§ 33

Správny orgán upovedomí o podanom odvolaní, o nových tvrdeniach odvolateľových a o novonavrhnutých dôkazoch ostatných účastníkov konania. Pritom určí primeranú lehotu, nie kratšiu než 3 dni, v ktorej sa môžu vyjadriť.

§ 34

(1) Ak nevyhovie správny orgán, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie, odvolaniu sám, predloží ho ihneď s celým spisom odvolaciemu orgánu. Ak treba konanie doplniť, urobí tak bez meškania, aby odvolanie mohol predložiť odvolaciemu orgánu najneskoršie do 3 týždňov odo dňa, keď mu došlo; v tejto lehote vykoná i novonavrhnuté dôkazy, ktoré sú potrebné na doplnenie konania. Odvolanie predloží tiež vtedy, ak bolo podané oneskorene alebo ak nie je prípustné.

(2) K predloženému odvolaniu pripojí správny orgán tiež svoje stanovisko s dôvodmi a prípadné vyjadrenie ostatných účastníkov konania.

§ 35

Odvolací orgán vráti vec správnemu orgánu prvej stolice na doplnenie, ak je pre spoľahlivé rozhodnutie odvolacieho orgánu potrebné doterajšie konanie doplniť, najmä vykonaním nových dôkazov alebo opakovaním dôkazov už vykonaných. Ak je to účelné, doplní odvolací orgán konanie sám.

§ 36

(1) Odvolací orgán rozhodne spravidla vo veci samej.

(2) Odvolací orgán môže však napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť správnemu orgánu prvej stolice na nové prejednanie a rozhodnutie, ak je stav veci zistený tak nedostatočne, že by bolo potrebné vykonávať rozsiahle vyšetrenie alebo celé konanie opakovať. Správny orgán prvej stolice je stanoviskom odvolacieho orgánu viazaný.

(3) Odvolanie treba vybaviť do 3 týždňov odo dňa, keď došlo odvolaciemu orgánu. Ak sa nemôže pre osobitnú zložitosť veci alebo z iných dôležitých dôvodov v tejto lehote vybaviť, upovedomí o tom odvolací orgán odvolateľa s uvedením dôvodov, prečo odvolanie sa nemohlo včas vybaviť.

§ 37

Odvolací orgán nie je viazaný návrhmi účastníkov konania, preskúma správnosť celého napadnutého rozhodnutia a môže ho akokoľvek zmeniť alebo doplniť; pritom dbá o odstránenie všetkých vád konania vykonaného v prvej stolici, ktoré by mohli mať vplyv na správnosť rozhodnutia.

§ 38

Ak sa podalo odvolanie oneskorené alebo neprípustné, odvolací orgán preskúma, či niet dôvodu na zrušenie alebo na zmenu rozhodnutia mimo odvolacieho konania; inak odvolanie zamietne.

Oddiel 6
Preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania

a) výkonných orgánov národných výborov:

§ 39

(1) Nadriadené orgány majú právo preskúmavať rozhodnutia rád národných výborov a môžu ich rušiť alebo meniť. Orgány nadriadené odborom alebo obdobným výkonným orgánom národných výborov majú právo preskúmavať ich rozhodnutia a nesprávne rozhodnutia rušiť alebo meniť.

(2) Nadriadený orgán preskúmava rozhodnutie z vlastného podnetu alebo z podnetu iného, najmä na sťažnosť pracujúcich.

§ 40

(1) Ak hodlá nadriadený správny orgán zrušiť alebo zmeniť rozhodnutie výkonného orgánu národného výboru, je povinný vyžiadať si vopred jeho vyjadrenie.

(2) Pri zrušení alebo zmene rozhodnutia treba dbať na to, aby práva nadobudnuté dobromyseľne boli čo najmenej dotknuté.

(3) Rozhodnutie, ktorým sa ruší alebo mení rozhodnutie výkonného orgánu národného výboru, treba starostlivo odôvodniť, aby vnútorným obsahom plne presvedčovalo o svojej správnosti. Rovnopis rozhodnutia sa zašle tiež kompetentnému prokurátorovi.

b) iných správnych orgánov:

§ 41

Ustanovenia § 40 sa použijú obdobne tiež v prípadoch, keď nadriadené správne orgány môžu rušiť alebo meniť rozhodnutia aj iných správnych orgánov než výkonných orgánov národných výborov.

Oddiel 7
Konanie o proteste generálneho prokurátora

§ 42

(1) Protestu generálneho prokurátora môže vyhovieť sám správny orgán, proti rozhodnutiu ktorého protest smeruje. Rozhodnutie, ktorým protestu vyhovuje, je správny orgán povinný oznámiť (§ 26) v lehote v proteste určenej.

(2) Ak nehodlá správny orgán, proti ktorého rozhodnutiu protest smeruje, protestu vyhovieť, je povinný predložiť ho so svojím stanoviskom v lehote v proteste určenej na rozhodnutie správnemu orgánu vyššieho stupňa.

(3) Taktiež správny orgán vyššieho stupňa oznámi svoje rozhodnutie o proteste v lehote v proteste určenej; táto lehota sa počíta odo dňa, keď dostal protest od podriadeného správneho orgánu. Ak nemôže včas rozhodnúť, upovedomí o tom i o dôvodoch, ktoré bránia dodržať lehotu, prokurátora, ktorý protest podal.

§ 43

Rozhodnutie o proteste zašle správny orgán súčasne s jeho oznámením (§ 42 ods. 1 a 3) tiež prokurátorovi, ktorý protest podal. Taktiež ak predloží správny orgán protest na rozhodnutie správnemu orgánu vyššieho stupňa (§ 42 ods. 2), upovedomí o tom i o svojom stanovisku súčasne prokurátora, ktorý protest podal.

Tretia časť
EXEKUČNÉ KONANIE

§ 44
Podklad exekúcie

(1) Správnu exekúciu možno vykonať na podklade:

a) vykonateľných rozhodnutí ústredných úradov a pokonávok pred nimi uzavretých,

b) vykonateľných rozhodnutí výkonných orgánov národných výborov a pokonávok pred nimi uzavretých,

c) vykonateľných rozhodnutí iných správnych orgánov, ak je tak určené osobitným predpisom, a za rovnakých podmienok tiež na podklade pokonávok pred nimi uzavretých,

d) vykonateľných výkazov nedoplatkov zostavených ústrednými úradmi alebo výkonnými orgánmi národných výborov, ako i na podklade vykonateľných výkazov nedoplatkov zostavených inými orgánmi, pokiaľ je tak určené osobitným predpisom.

(2) Podklad správnej exekúcie je exekučným titulom tiež pre súdnu exekúciu.

§ 45
Vykonateľnosť rozhodnutia

(1) Rozhodnutie je vykonateľné, ak nie je proti nemu prípustný opravný prostriedok alebo ak nemá opravný prostriedok odkladný účinok.

(2) Výkaz nedoplatkov je vykonateľný, ak bol zostavený na základe vykonateľných rozhodnutí alebo na základe dlžníkovej povinnosti určenej právnym predpisom zaplatiť bez vydania osobitného rozhodnutia.

§ 46
Nároky, ktoré možno vymáhať správnou exekúciou

Správnou exekúciou možno vymáhať:

a) peňažné nároky, ak nejde o exekúciu na nehnuteľné veci alebo na práva k nim,

b) nároky na vydanie alebo dodanie veci hnuteľných,

c) nároky na splnenie povinnosti niečo konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť,

d) nároky na vypratanie nehnuteľnej veci alebo jej časti.

§ 47
Prostriedky exekúcie na vymáhanie nepeňažných nárokov

(1) Prostriedky exekúcie na vymáhanie nepeňažných nárokov sú:

a) náhradný výkon,

b) nepriame donútenie peňažnou pokutou,

c) priame donútenie.

(2) Peňažná pokuta nesmie v jednotlivom prípade presahovať sumu 1 000 Kčs.

§ 48
Podrobnejšie predpisy

Podrobnejšie predpisy o exekučnom konaní sa vydajú vyhláškou Ministerstva spravodlivosti.

Štvrtá časť
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 49
Imunity a výsady

Správny orgán je povinný rešpektovať v konaní imunity a výsady priznávané právom medzinárodným, medzinárodnými zmluvami uzavretými Československou republikou alebo osobitnými československými vnútroštátnymi predpismi.

§ 50
Prechodné ustanovenia

(1) Ustanovenia tohto nariadenia sa použijú i na konanie začaté predo dňom začiatku jeho účinnosti; právne účinky jednotlivých úkonov, ktoré nastali už predo dňom začiatku účinnosti tohto nariadenia, zostávajú zachované.

(2) Do času, než sa podľa § 48 vydajú podrobnejšie predpisy o exekúcii na vymáhanie peňažných nárokov, postupuje sa pri vymáhaní týchto nárokov podľa predpisov o vymáhaní daní.

§ 51
Vykonávacie predpisy

Vyhláškou Ministerstva spravodlivosti môžu sa vydať predpisy potrebné na vykonanie tohto nariadenia, najmä predpisy o zastupovaní, o dožiadaní, o doručovaní, o dokazovaní a o zápisniciach.

§ 52
Zrušenie doterajších predpisov

(1) Zrušené sú všeobecné predpisy o správnom konaní, najmä:

1. vládne nariadenie č. 8/1928 Zb., o konaní vo veciach náležiacich do pôsobnosti politických úradov (správnom konaní),
2. nariadenie ministra vnútra č. 150/1944 Zb., o všeobecnom správnom konaní,
3. zákon č. 173/1948 Zb., o čestnom vyhlásení v správnom konaní,
4. zák. čl. XX/1901, o zjednodušení administratívneho konania, a predpisy vydané na jeho vykonanie.

(2) Nedotknuté zostávajú:

1. osobitné predpisy o správnom konaní (napr. o konaní vo veciach daňových),
2. osobitné ustanovenia o konaní obsiahnuté v iných predpisoch; zrušené sú však ustanovenia §§ 28 až 30 zákona č. 138/1948 Zb., o hospodárení s bytmi, a ustanovenia predpisov, ktoré ich vykonávajú,

3. vládne nariadenie č. 31/1951 Zb., o styku štátnych úradov a iných orgánov s úradmi a orgánmi cudzích štátov,
4. vládna vyhláška č. 225/1954 Ú. l., o vybavovaní sťažností, oznámení a podnetov pracujúcich na národných výboroch a u ich výkonných orgánov.*)

§ 53
Účinnosť a vykonanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. júlom 1955; vykonajú ho všetci členovia vlády:

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Gen. arm. dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Inž. Jankovcová v. r.

Dr. Škoda v. r.

Barák v. r.

Inž. Šimůnek v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Šlechta v. r.

David v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Machačová v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Poláček v. r.

Štoll v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

Reitmajer v. r.

Smida v. r.

Dr. Bartuška v. r.

Dvořák v. r.

Dr. Kahuda v. r.

Málek v. r.

Maurer v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Pospíšil v. r.

Inž. Púčik v. r.

*) č. 249/1954 Ú. v.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.